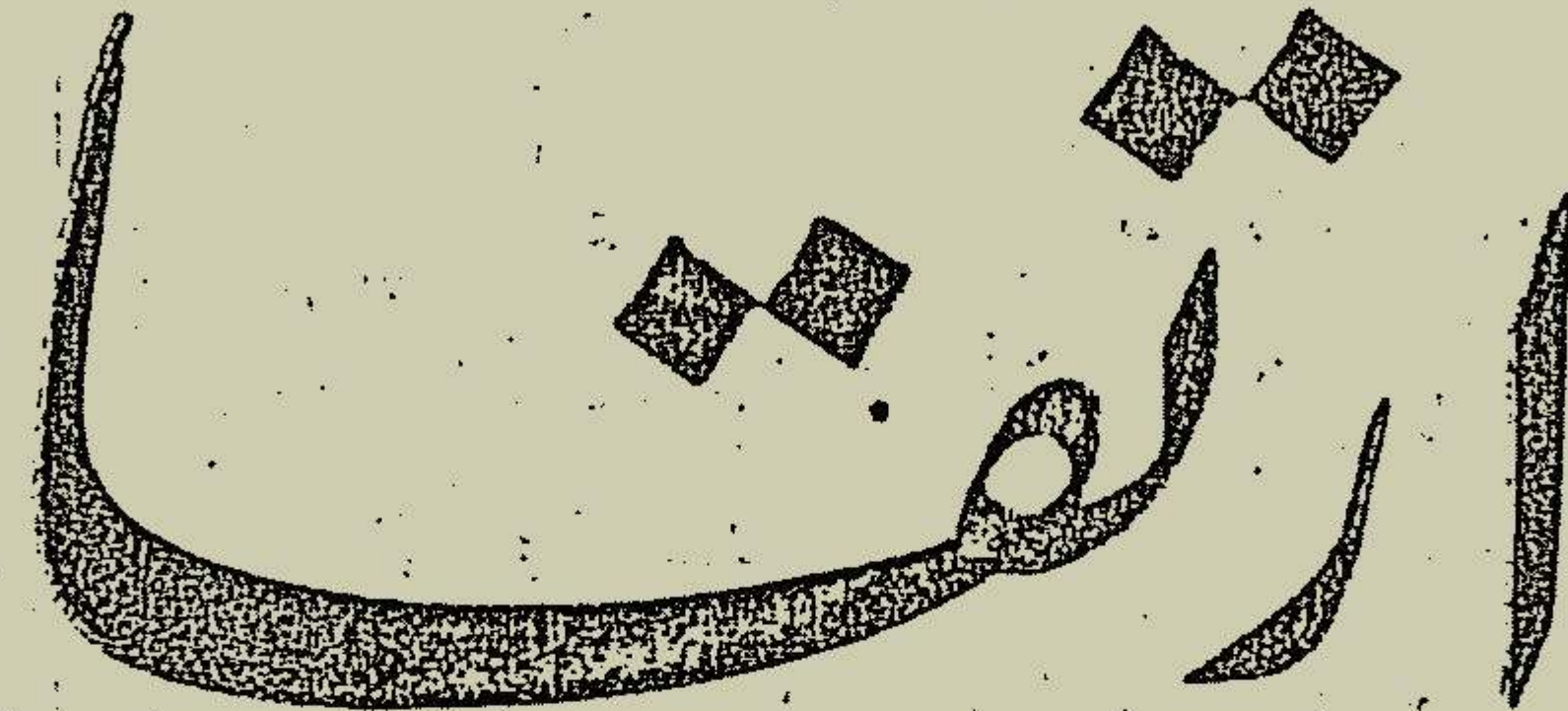

عدد : ۲۳ (برنجی سنه) ۲۵ ربيع الاخر ۱۳۱۷ جمعه ۲۰ آغستوس ۱۳۱۵ افرنجی ۱ ايلول ۱۸۹۹ (برنجی حلد)

ادبيات ، فنون عسكريه و بحريه ،
وتاريخ و تجارت و زراعت و صنايع
ومعارف و امور نافعه و اكاديمية فقراتدن
باحث مصور جريده در . هر نوع خصوصيات
ايچون غزته مديرى طاهر يكه مراجعت اولنور

(ارتقا) نك ۱- تانبول و طشره
ايچون بر سنه لك ابوسى ۳۲
غروشدرد . پوسته پولى مقبولدر .
صحائف بالجملة ارباب قلمه آچيقدر . هر الى قلم
طوتان يازده بيلير . مركزى باب على
جاده سنده « معلومات » اداره خانه سيدر .

استانبول ايچون نسخه سى : ۱ پاره يه در
شمديك جمعه كونلرى نشر اولنور

طشره ايچون نسخه سى : ۲ پاره يه در

کتاب آرقاداشم، نوری نورک قومشوسی
اسکله ده بنی قارشیلادی، او پوشدک ..
دیدیکه:

— تلغرافکی آلام.. او قدر سوبندم که.
اون بش سناهک حسرت برادر!.. هادی
باقلم اوه!..

— هانکی اوه؟

— بزم اوه...

— اوسزک ها؟..

— البت!

— والله ممنون اولدم.

— قیزم بیله وار: الله جمله سنی

باغشلاسون، اون ایکی یاشنده. آدینی
بیکر «قودم» ناصل، بکنیر میسین؟

— کوزل!.. مناسب!.. الله

باغشلاسون!

§

قناریه قفسی کی لطیف، مینی مینی
بر اوک قاپیسی آچیلدینی زمان کوزل،
قومرال صاجلی، صاریشین چهره لی،
سوزکون کوزلی بر قیز الارمی اویدی،
آز قالدی، هانقیره جقدم: اونک بوی
کیسوانندن، پانیسقه — فقط اوموزلری
بومبه لی — انتاریسندن نو برک بوتون
بکارت معصومانه سنی حس ایتدم!

اوزمان رفیقم بیکری بکا کوستره رک
دیدیکه:

— نو بر بکا قسمت اولدی! بیکر ده
ایشته!.. بن ده، کوز یاشلرمی صاقلادم،
بو ازدواجی تبریک ایتدم...

صباحلین، یاصدیفمک اوستنده رنکی
دکیشمش، اسکیمش بر رسم بولدم،
باقدم دقت ایتدم: بن!..

ایشته اون بش سنه صوکره، کوز
یاشلریله بسله دیکم عشق معصومانم بویله
اعاده اولوندی... بویله رد ایدلیدی!..

لوندرد قلوبلری

ممالک غریبه ده قلوب تعمیر اولنان
انجمنلره اک چوق مالک اولان مملکت
اوله رق، اوقطعه ده دخی بالخاصه
لوندرد شهری، قلوبلرینک کثرتی و خصوصاً
تنوع و اهمیتی ایله مشهوردر.

لوندردده الیوم ۹۰ قلوب اوله رق،
ایلک قلوب ۱۷۳۰ تاریخنده. تأسیس
ایدلش اولان (وایتس، قلوب)
White's Club دیرکه (سوسیال)
یعنی خصوصاً اجتماعیه مباحثه مخصوص در.
بو طقسان قلوب ایچنده (قونستیتیشنل)
(نشیونل لیرل) نامنده کی قلوبلرک
آلتیشریک بشریوز اعضاسی وارددر.
بونلردن صوکره بشریک بشریوز اعضایی
شامل اوچ قلوب ده کورکه بونلردن
برنجیسی. محافظه کارلرک اک مشهور انجمن
مصاحب اولان (پریم روز) قلوبی اوله رق،
لورد بیقونسفیلدک شکوفه متخچی اولان
بیاض کله نسبت ایدلشدر.

ایکینجی و اوچنجی (جونیر قونسر
وایتو) و (جونیر قونستیتیشنل)
نامنده کی قلوبلردر. بونلردن صکره دیرت بیک
بشریوزدن ایکی بیک اعضیه قدر مداومینی
اولان قرق قدر ده قلوب اوله رق قصوری
ایکی بیکدن بشریوز اعضیه قدر اولان سیامی
علمی، ادبی، صناعی، تجاری، جغرافی
مسائل و مباحث ایله متعارف قلوبلردر که،
عمومسک مداومینی یوزاون بیک کشی به
بالقدر.

بو قلوبلردن بعض مهملرینک اینه سی
عقلاره وله ویره جک مرتبه لرده جسم
و محشم اوله رق، بزله کوره تصویری بیله
محال و اولسه اولسه امثال مخیله سته ایران
شعراسنک مبالغات وخیالانده تصادق
اوله بیلمسی داخل احتمالدر.

مثلاً (نشیونل لیرال) قلوبک،
لوندرد محلاتنک اک معتبرلرندن اولان
(وایتال پلایس) ده کی بناسنک مثلنه لوندرد
استنا ایدیلنجه اوروپا سوادینک بریرنده
تصادق ایدیله مز. پارسک، برلینک،
ویاننک اک بیوک سرایلری بونانک یاننده
عادی براوکی قالور. زیراً ۳۰۰ یارده
برجه بی و ۲۵۰ یارده عمقی حاوی اولان
بون ۶ ایله ۸ طبقه اوزرینه انشا ایدلشدر.
یعنی بعض اقسامی نظره (مونو طون)
یکتنسق کورنمک ایچون آلتی طبقه بی
وبعض اقسامی سکز طبقه بی شاملدر.
کوچک و بیوک ۱۶۰۰ اوطه وسالونی حاوی
اولان بوسرای مصاحبک خارجاً تماشایی
نظرلرده امتک مکنت و عظمت و قدرت

و معرفت و بالخاصه احتشام و ثروت خصوص.
صلرنده کی مرتبه اجلالنه، داخلده کی زینت
وظرافت و آثار و تجملانده حسن طبیعتله
فکر استراحتک ازدواجندن متولد مکملیت
دخی خواص مدنیجه اولان کائنه مدار
استدلالدر.

یالکز بوقلوبک انتظام و نظامتیه
ومداومینک خدمتیه مأمور بش آلتی یوز
خدمتکار و مطبخنده قرق الی آشچی
وایزاد و مصارفی قبض و صرفه مخصوص
یکرمی اوتوزکاتی شامل بر محاسبه قلمی
اوله رق، اعضادن هربری بیله ۱۲۰۰ انگلیز
لیراسی اعطاسیله مکفدر که، قلوبک
واردات سنویه سی ۷۸۰ بیک انگلیز
و تعمیر آخرله ۱۹ میلیون ۵۰۰ بیک
فراقدر. بونکله برابر اعضادن هربری
بعض دفعه مصرفله ایراد بیننده وقوعه
کلان آچینی قیامق ایچون مبلغ مقتندن
فضله اوله رق اوزر اون بشر لیرا اعطاسنه
مجبور اولور.

ایشته بو مبلغ جسم اک عالی طبقه ده کی
قلوبلرک مصرف و ایرادینه بر نمونه در.
سائر قلوبلرک اعضاسی ایشه سنوی یوزدن
اون ایکی لیریه قدر متفاوت مقدارده بر
حق مشارکت اعطاسیله مکفدر.

شمدی قلوبلرک مقصد تأسیسیله
آنلردن متولد فواندی نظر مطالعه یه
آله لم:

قلوب لفظی انگلیز لساننده [ایری
طوبوس] معناسنده در که مجازاً [قوت]
افاده ایدر. چونکه هر درلو قوت اتحاد
ایله حاصل اولدیغندن، قلوبلرک اساس
تشکیلی مداوله افکار ایله حصول اتحاد
وبناء علیه جمع قواددر.

ایشته شویکی عصر اخیر ایچنده
انکلتزده مک معارفده، صنایعده، تجارتده
وسائط ثروتده، حاصلی هر دلو عظمت
و مکنتده احراز ایدیک و سعت و شوکتک که
عموم اوروپا خلقنه باعث عبرت اولمشدر
قوة مولده سی هب بوقلوبلردر.

صورنده کول اک کلندیر مکدن و بوسبیله
امانه وقت ایلمکدن عبارت ظن اولنان
بو انجمنلر شواتیشگاه فانیده (وقت تقددر)
حکمتی شعار ایدمش اولان بر قوم

ایچون اوله وسائل سفاهت و یا اسباب
عطالندن عد اولنجه متحمل دکلدر. حتی
انکلتزده دن صکره قلوبلرک اوروپاچه اک
زیاده اهمیتی تقدیر اولمش و بوتقدیر نتیجه
سی اوله رق بر چوق فواندی کورلش
برایکینجی مملکت آرانورسه اود، آلمانیه
درکه، بوقطعه دخی بیانی شو سنه لرده
انکلتزده نک خیایجه تلاش و اندیشه سنی
موجب اولان توسع تجارت و با خصوص
فکر مستعمراته بوقلوبلر ترقی بخش انبساط
اولمشدر.

§

بزله هر شیئی بروقتلر فرانسه ده
آرامش، فرانسه ده کورمش، فرانسه ده
اوکرشم و بناء علیه سائر اوروپا اقوامنک
خصوصات مدنیجه حائر اولدینی کالاندن
غافل بولمش اولدیغمز ایچون قلوبلری
دخی فرانسه ده کورده رک تقلید ایتک
ایستمش ایدک. حال بوکه فرانسه ده اکثر
شی هم اثر تقلیددر؛ همده هر ایشی فنا
صورتمده تقلید ایدلشدر. آرتق فنا تقلید
اولمش بر شیئی مقلد عدایلمکده کی خطا
دوشونلسون!

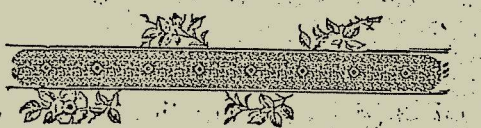
فرانسه ده کی قلوبلر برر بازیجه کام
سفاهت، برر جمع فحش و رذالت اولمقدن
بشقه برشی دکلدر.

مثلاً ایکینجی امپراطورلق زماننده
پارسمده (جوکی قلوب) نامنده بر
انجمن آچلمش ایدی که اعضا و مداومینی
اکثریت اوزره اولاد و تخصیص اصحاب
یسار ایدی [۱] اک فرانسیز ادیب حکیمی
(لوسازک) مشهور (طوبال شیطان) حکایه
سنده اجرا ایتدیردیک کی (عزازیل)
معرفیه بوقلوبک سقنی قالدیریلوبده تبه.

سندن ایچروسی نظر تماش اوکنه کتور
یله جک اولسه ذکر و نااندن عبارت
اولان افرادی آرسمده جریان ایدز افعال
شذیه نک بویله کسوة مستعار تربیت وصالته
بورینوبده هیئت اجتماعیه آرسمده کندور
لرینه بر موقع حیثیت و اعتبار تأمین ایتمش
اولان بو خنده نک دنیاده اک زذیل، اک
کشتی، اک شیع، اک جانی، اک ناموششکن

[۱] بوقلوب پارسمده الیوم موجود ایشه ده
حکومت حاضر اسک سیئاتنه نهایت و برمشدر.

اك هتاك عرض و بناء عليه دائما سلامت دائمی سلامت عامه ووقایه اخلاق جمعیت نامنه ضابطه بلده طرفدن تحری و تعقیب اولنان اشخاص مضره دن دهاسفیل، دهاسستکره، دهاردیل اولدقلری کوریلورده انسانیتک برقات سوسلی لباس ویش اون کله ظرافت استنباس یوزندن نه قدر ناقابل تعمیر رخنه لر اوغرا دینی ظاهر اولور، حاصلی فرانسه نك نابولری واقعا حکومت حاضره زماننده اسکی طرزینی بردرجه به قدر دکشد برش اولمقه برابر ینه انکلتره و آلمانیا قلوبلرله مقایسه ایدیلهمیه جک برحاله در چونکه برکره فرانسه ده قلوب فنا بر شکل ایله باشلامشدره مثال فنا اولمجه نه قدر حسن نیتله اولور سه اولسون وجوده کتوریه جک امثالی ینه فنا اولور بوسیلله ایوم موجود اولان قلوبلر دخی هان عمومیت اوزره قسار اکنجه سنه منحصر شیلردندر

اوراق و مکاتیب

[حزبراک سکنجی کونی چقان (تروت) غزیه سنک یاراغنده یازیلری کوربان افقی زاده علی احسان انندی قایدانده]

ترکجه به دایر

کچن نسخه مزدن مابعد

او حالده یازیلر منزه، اما قدرتی، کورکیلی یازیلر منزه باش باشه، ال اله و یروب نه باغلی یز، سلیبر، یسکیز؟ استانبول ترکجه سی، ینه استانبول مزده قیامته قدر قالمق اوزرم دینمزه اخلاق مزه، زراعت مزه، صنعت مزه دایر کوچک کوچک کتابلر یازیلری، صوکره بو کتابلری معارف نظارت جلیله سی اولنرک کویارنده کی، شهرلر ندم کی مکتبلره کوندرملی، او مکتبلره ده دوز کون، آجیق، قوتلی سوز سویلر، یازی یازار چالیشقان، اوصافق نه در بیلمز خواجهلر سچیلوب تمیین ایدلمی. فقط تورک یاوریلرینه مخصوص اوله زق یازیلر جق تورکجه کتابلر، استانبول تورکجه سندن آجیق یازیلی برده بو کتابچلرک ایچنه عمومیه لشمه مش عربجه، عجمجه، فرکجه سوزلری صوفیه ملی، اوغرا تمه ملی. بوقاعده به، ایلریده آنلرک

فائده لری ایچون فرکجه یازلمش کتابلردن تورک دیلنه چوریه جک کتا بلرده رعایت ایدلمی. تا که تورک قاردا شلر منرک یاوریلر جق قاردا آ کلا یه آ کلا یه، سوه سوه اوقوسونلرده فائده لنسینلر و ایلریده ده یزی رحمتله آ کسینلر. شقاسوبله میورم، اکر بویه یامازسه ق تورک قارداشلر منر یزی محشره قدر عیبلرلر، قینارلر. بن اویله صافیرم که نرم غیرتلی، انسانقلی یازیلر منر، بیلکچیلر منر معارف نظارت جلیله سی طرفدن آزیجق غیرتندیرلر، هوسلندیرلر، استانبول ترکجه سندن جوق آجیق، جوق آ کلا دیلی یوله کتابلر یازیلرلر، و یازده جقارینه ده هیچ شبهه یوقدر. میدان جیقاریه جق تورکجه ایله یازیلر جق اوفه جق، اوفه جق کتابلر ایچون یوقاریدن آشاغی یازدیغم سوزلر کس کس قرارلاشدیرلر. قدن صوکره طشره ده اولو شهرلرده چیمقمده بولنان غزیه لر اما اورالرده بولنان استانبول لیلر منر محروم ایتمه مک شرطیه او ملکتلر خلقک. قونوشدقلری دیل ایله دکل، یکیدن یازیلر جق کتابلر ایچون بکنیه جک تورکجه ایله هر کون فائده ملی، فائده ملی شیلر یازمیلدرلر. تا که ترک قارداشلر منر ایچون بکنیلوب میدان قونیلان یکی تورکجه یواش یواش بول آلسین ایلرله سین! حاصل کلام: تورک قارداشلر منرک فائده لره لینه چالشمق - تورک آدی اوزرمزده قالدقچه - بونمز بورجدر. باقسه کز آ! او یچارلر نرم ایچون کیچه کوندز چالیشوب جابالایورلر. نرم ایچون خالشدقلری شوندن بللی درک بزم درلو درلو نیلرله جک، ایچله جک شیلر کوندروب طور یورلر. بزده اونلر ایچون ذهقلر منر، کوزلر منر، یارمقلر منر یورارسه ق قیامت قویار.

انسانلر همت ایدرلر سه یوجه یوجه طاغلری قایلاری، کونکندن نیله قویارلر، ایش همتده! شمدی کله لم اصل بحمه: بنده کز کوردیککیز مقاله مده «بزده پک جوق کتاب وار، بونلر استانبول ترکجه سیله یازمازده باشقه بر ترکجه ایله یازیلر سه پک طاتسز، پک طوزسز اولور» دیشدم. سزده، بوسوزلر مه ایلشیر کی کورینه رک «باشقه ترکجه دیدیکم کله لرایسه شمدی به قدر قوللاندیغمز اجنبی کله لردن طولانی

ترک ایدلمش اولان کله لردن باشقه برشی دکلدز. همده وارسین طاتسز، طوزمز اولسون طبیعی شمدی آلیشمه دیغمز ایچون اویله کلیور، مطلوب عمومک استفاده سیدر، همده اویله استانبول لسانیه قونوشدیغمز کی ساره یازلمش بر کتابه مالکمی یز؟» دیورسکیز. جواب ویرهیم: ترکجه رینه قوللانمغه مجبور اولدیغمز اجنبی کله لرک اصل ترکجه لری شمدی سوه سوه یازدیغمز، اوقودیغمز کوزل تورکجه منر پک یابانچی کلدیکی یا خود اجنبی کله لردن پک چوغنک تورکجه لری بولمادیغی ایچون ایسترایسته منر قوللانیورز. ظن ایدرم که بونده خطا ایتمه یورز، اصابت ایدییورز! مثلاً بو کون «دثره، آرابه، کله لرنک تورکجه قارشیلقلرینی بولمق قابل دکلدز. ایسترسه کز بر کره آرابکز طارایکز، بوله سلیبرسه کز سزه الماس کی پارلاق بر آفرین وار! شمدی سز بو یالدرلی وعدی ایشیدر، ایشتمز احتمال که هان «لهجه عثمانی» یی آجوب «دائر» به قوجه طام، «آرابه» به ده فاگرو دنیلیدیکنی کورنجه فروتمزله اعلان ایدرسکیز! اویله اما او بزم ایشیقلی آفرینی آلهمازسکیز! چونکه بزم ترکجه دیه کوستره جککیز موسترلر استانبولنرک اوطعاتی، اونازک ادالی دینی قابالشدیرمقدن باشقه برشیته یاراماز. هر حالده اوزون کونلردن بری درلودر لوقیلقلره کیره کیره الفبجملی رحاله کان تورکجه مزده قوللاندیغمز اجنبی کله لرک تورکجه قارشیلقلری دیلمز چرکینلک، یچمسزک قابالق، صوغرقلق ویردکه اوکی تورکجه کله لری دیله آلیوب اجنبی کله لردن دیلمز یاراشان کله لری آلمقدن وازکیمز، زیرا محتاجز! بوبوله، برده اولجه ده سوبله مشدم، ینه تکرار ایدیورم. بزده پک جوق کتاب وار، بونلری استانبول

ترکجه سیله یازمازسه ق تورکجه ایله یازیلر سه پک طاتسز، پک طوزسز اولور» دیشدم. سزده، بوسوزلر مه ایلشیر کی کورینه رک «باشقه ترکجه دیدیکم کله لرایسه شمدی به قدر قوللاندیغمز اجنبی کله لردن طولانی

ترکجه سیله یازمازسه ق پک یوان، پک قابا اولور. بالفرض ادبیاته دایر برکتساب یازسه قده اسلوب مزینه، اسلوب عالی به عربجه عجمجه کله لر قارشیدریمه رق ساده تورکجه برمثال یازمغه قالدقشسه ق هم پک طاتسز اولور هم ده پک کولنج! دیمک که صرف ترکجه برادیات کتابی یازمق قابل دکل، اولمازیا - هانیا اولسه بیه استانبول ترکجه سندن ذوق آلانلر بوکی کتابلری الایرینه آلمق شویله طورسون یان کوزله بیه باقازلر. کذا تفسیر، علم حدیثه، فقهه دایر اولان کتبلرده استانبول ترکجه سیله یازیلیوب ده چغتایچه، اویغورجه، اوزبکجه یازیلر سه - یازمازیا، نه یسه! - هیچ راستانبوللی فائده لنه من. بوراسی ده بویه! کله لم «استانبول لسانیه قونوشدیغمز کی ساده یازلمش برکتابه مالکمی یز؟» طرزنده کی سؤالککیز جوابنه: اوت عزیزم: استانبول دیلی اوزره ساده یازلمش بزده بر دکل بر جوق کتاب واردر، غالباً سز فرقنه وارمامشسکیز. مرحوم سوکیلی تاجیمزک «یازمش بولندم» ی وقونیه مکتوبجیسی ناظم پک افندی حضرتلرنک «مخاطبه» اسملی اثری، بر شهرتلی یازیمزک «زوالی جوجق» ی، «انتباه» ی ودها اسمارینی خاطرله به مدیغم بر جوق اثرلر هپ استانبول ترکجه سیله یارلمش ساده و کوزل شیلردر. شمدیلک الله اصهارلادق. ایلریده ایجاب ایدر سه ینه ان شاء الله قونوشورز.

محمد صارم
مصور فن ادب
دون برنجی نسخه سی نشر اولمشدر.
بهاسی [۱۰]. یاره در

بیلمجه نك حلی

بلبل کله کل کول دیدی کل کولیدی کیتی

اوج هفتهدن بری درج ایستدیکمز معنائک مکافاتنی تلغراف و پوسته مجلس اداره سی قلمی کتیه سندن علی واحد افندی قزاعشدر. موعود مکافاتنی طبع مزدن آلهری رجا اولنور. دیگر حل ایدن علی پنهانی افندیدر.

معلومات - طاهر پک مطبعه سنه طبع اولمشدر